

PŘEDSTAVUJEME HOSTY BIOSLAVNOSTÍ 2012 VE STARÉM MĚSTĚ

Vratislav Brabenec ostří hudbu Plastic People saxofonovými nářezy, ale i provokuje k záchraně kanadských pralesů

BIO MĚ ZAJÍMÁ SPÍŠ JAKO OCHRANA PŘÍRODY

Plastic People of the Universe (PPU), přátelsky přezdívaní Plastici – pro jedny předlistopadová legenda undergroundu s dodnes znepokojivou a originálně magickou hudbou, pro jiné z dřívějšíka známí exoti s neskousnutelně syrovou a podivně vybočující produkcí za hranou „středněproudové“ posluchačské tolerance. Ti první si je na Bioslavnostech určitě vyrazí vychutnat. A s gusem!

Pužení říci, že o PPU bylo po roce 1989 napsáno už vše, ale klidně zaplašme. Na právě zamýšlené téma se jich asi sotva kdo ptal. A jelikož nejbližší k němu má prý jeden z pilířů kapely – **Vratislav Brabenec**, saxofista s až freejazzovými sóly, přinášející i nejvíc textů –, usedám právě s ním ve vršovickém Café Sladkovský, kde rád úřaduje. Mj. se moc neví, že se léta živí i jako zahradní architekt. Byť ho na koncertech kdysi duchovní guru kapely Magor Jirous představoval jako vedoucího její humoristické sekce, naše téma je dnes venkoncem solidní – eko, bio atd. Zastavení s bělo a dlouhohlavým kuřákem, který je při hraní i dnes celý v černém, ale snad ani nemohu začít něčím jiným, než v ty dny aktuální gloriifikací kapely.

Po uvedení Plasticů do Beatové síně slávy se vnučuje otázka, zda je pro vás po všech polistopadových uznáních – i satisfakcích – takové ocenění ještě nějakým potěšením.

No, proběhlo to pěkně, hrálo se fajn. Trochu mě šťvalo jen odpolední tříhodinový čekání na zvukovou zkoušku. Některý kapely jako by si tam přišly zaskoušet a jsou tam hodinu. Na zvukovce čekám rychlou domluvu se zvukařem – todle nám přidej, uber, tamhle víc, tuhle míň, zkusíme a nazdar. Ale jinak dobrý, náladička, no správná Lucerna... No a „síně slávy“..., no, tak jo..., ale za rok je mi sedmdesát, tak už to moc neřešíme. Já jsem vždycky pro to, aby se šlo dál. Je to ale samozřejmě příjemný jako upozornění, že ještě existujuj. A i jaksí obchodně se to cení, tyhle nálepky přinesou občas pár koncertů navíc.

Rodí dnešní svět a muzika nějaké nové provokující inspirace pro další tvorbu PPU?

Nějaký jeden výraznější směr či zdroj inspirace tu necítím. Ty podněty jsou u každého, kdo v kapele skládá, jiné a momentální.

Ale mě spíš mile překvapuje jedno. Někdy u našich komplikovanějších textů slyšíme od starších „dítě s tím do prdele“, a přijdou mladý a říká „nám se líbil právě tam ten



text“ a je jim třeba devatenáct, jsou zřejmě nasycený těch říkanek kolem sebe, polosprostých textů, kterými se někdy kapely chtějí zavděčit. To je příjemný zjištění.

Underground a rock vůbec máme spojen spíše s městským prostředím a nezřízeným způsobem života. Ovlivňují vás dnes, ve zralém věku, nějak fenomény jako krajina, ekologie, zdravá strava?

Mně ta témata nijak nevadějí. Sám jsem byl aktivní jako ekolog v Kanadě – vystupoval jsem proti kácení pralesů v Britské Kolumbii. Za patnáct let života tam jsem se

účastnil řady akcí. A dcera tam v tom pokračuje. Posílá mi fotky, jak se spojila s indiány i aktivistama a udělali jeden protest. V Albertě se totiž objevily tekuté písky nasycené naftou a jde o to, jak je rafinovat. Vymyslela se roura z Alberty do Texasu, kde by rafinace byla nejlacinější. Jenže roura by měřila asi 6 000 km, šla by přes Skalisté hory a oblast zemětřesení. Takže by při jejím prasknutí hrozila v chráněných oblastech katastrofa. Další variantou je, že to roura odvede na pobřeží, zas přes chráněný území, a odtud by to do Texasu vozily čínský tankery, samozřejmě levně, protože jsou vysloužilý. A případné milióny hektolitrů nafty v oceánu? Kapka, co se ztratí! Těmle lidem je to jedno. Podle mě

je jediný řešení najít za tu naftu alternativu a rázem by všechny země s naftou byly nezajímavé. Prodaly by pár barelů na kosmetiku a hotovo.

Ekologické kauzy vás tedy berou?

No jasně, o pralesích v Britské Kolumbii mi tu vyšlo i pár článků, s Respektem, s Lidovkami i s Járrou Johnovou z Pražských matek jsme se něco snažili dělat – přišel i protest od kanadské vlády, že je tu pomlouvám. Ale je to tam průser. Kanada nerada slyší, že jejich pralesy jsou deštné pralesy mírného pásma a že je kácej rychle-

jš, než se kácí brazilské prales. Jenže tam je chudoba a dříví je holt jedna z věcí, které se dají prodat. V Kanadě ale žádná chudoba není. Mohli by se naučit dělat z uřízlého stromu židle, a ne prodávat celé kmeny do Japonska jako banánová republika. A to se děje dodneška. A jde o tisíce hektarů, přitom ty porosty jsou rarita na Zemi, často nenarušená od doby ledové, ty pralesy vznikaly před deseti tisíci lety. Je to hlavně ve státě Vancouver a Alberta, kde jsem bydlel. Biologická hmota těch pralesů je dvojnásobná oproti pralesu v Brazílii, což se málo ví. Základní strom je tady zerav obrovský – Thuja plicata. Jsou až šedesát metrů vysoké. S průměrem – ne obvodem! – i sedm a půl metru! To si Evropan vůbec nedovede představit. K největším jsem vodil děti, dceru. Vybombardovanou katedrálu v Evropě třeba kameníci podle obrázků postavěj znovu, ale na tudle nádheru se musí čekat 900 let, než naroste! A takovej cypřišek nutkajský, jehož největší prales na světě je právě tam, bývá i starší – byl jsem u pařezu exempláře, u něhož pak zjistili stáří 1760 let, prostě nejstarší strom v Kanadě! A uřízlej dřevařema. Mají samozřejmě korporace s miliardami a jsou silnější než vláda, parlament a zákony.

Promítají se tyto a podobné podněty nějakými ozvuky do nových skladeb PPU?

Ale jo. Teď jsme s Evou Turnovou (pozn. red.: nastoupila k baskytaři po úmrtí Mejly

Hlavsy a Vráta Brabenec ji údajně už ekologičtěji nakazil při společných jízdách autem na koncerty...) vybrali ke zkoušení a dotahování asi šest věcí, který mají i jemnější ekologické nádechy. Chceme s ním ale postupovat citlivě, ne kolem sebe sekat za každou cenu. Máme tam ale vlastně i tvrdý text inspirovaný vymíráním borovic ve Skalních horách. Ekologové mi tam říkali, že za borovice nebude náhrada, trochu douglasek, co tam je, je už napadené taky, listnáče tam nejsou už skoro žádné. A jde o milióny hektarů od Mexika po Aljašku. A vše vinou oteplování, prej tam už deset let nebyl pořádný mráz, aby zredukoval škůdce a choroby. Takže vlastně dost ekologický text máme.

Vaše pozvání na Bioslavnosti vyvolává otázku, zda někdo registrujete přímo svět biopotravin či ekozemědělství. Nebo jde toto téma mimo vás?

O biopotravině se víc nezajímám, spíš o tu ochranu přírody, takže na pozitiva tohoto citlivějšího hospodaření koukám spíš z těchto stran. Ale už jsem i u profesionálních ochranářů narazil na naprostou nevzdělanost. Cenil jsem si ale třeba Ivana Dejmalu, který to měl, myslím, fakt našťudovaný. Jednou, když už nebyl ministrem životního prostředí, a živil se jako krajinář, mi mapoval cosi dva dny do nějakého projektu a udělal o té inventarizaci zprávu. Když si pak řekl o honorář dva tisíce korun musel

jsem mu vysvětlovat, že v té práci pro Američany to tak nejde, že musí přitlačit, aby nemysleli, že to dělal nějaký studentík, a ne expert... No a pak vlastně občas, i v cizině, čtu nějaký ty kauzy, že v biopotravinách je cosi nepatřičného, nebo se za ně jen někdo neoprávněně schovává, ale víc to nezkoumám. Často je to asi blbost, ale podvodník se najde všude. A blbost je i generalizovat. Hlavně je ale asi dobrý vědět, že BIO – jakkoli je prostředí kolem nás třeba znečištěný a spadá atd. se do potravního řetězce přece jen dostanou – znamená, že tam ty jedy nepřidává hospodář! Jinak, abych řekl, kde se přibližuju k bio – lidem při návrzích výsadby třeba jabloní rád doporučuju staré odrůdy nebo rezistentní odrůdy, odolné proti škůdcům a chorobám, aby se nemuselo stříkat.

P. S. Krátce před koncertem ve Starém Městě mají PPU hrát po čase opět v USA, takže na pódiu Bioslavností bude možná při letmé teče za tímto rozhovorem o aktuální téma víc...

**Ptal se KAREL MERHAUT
FOTO: archiv PPU**

